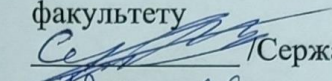

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного
факультету

 /Сержанов В.В. /
«19» 06 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ ТРЕНДИ ГЛОБАЛЬНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ»**

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові
науки
Спеціальність: 051 економіка
Освітня програма: Логістика
Статус дисципліни: Обов'язкова
Мова: Українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні тренди глобальної та національної економіки» для здобувачів вищої освіти: Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки;
Спеціальність: 051 економіка;
Освітня програма: логістика.

Розробник: Кушнір Ю.Б., к.е.н., доцент кафедри економічної теорії

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
протокол № 10 від « 30 » травня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Молнар О.С

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету
протокол № 5 від « 19 » 06 2023 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Шуліко А.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 4	1-й	1-й
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	20	6
Вид підсумкового контролю: письмовий	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: екзамен	Самостійна робота:	
	76	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні тренди глобальної та національної економіки» є формування у студентів знань про умови і фактори становлення глобальної економіки та механізми її функціонування. Глобальна економіка охоплює всі сфери господарської діяльності людини, є результатом переходу спеціалізації та розподілу праці на глобальний рівень. Знання та розуміння об'єктивних передумов, змістовного наповнення, перспектив розвитку глобалізації дозволяє більш ефективно використовувати можливості та уникати загроз, що виникають у результаті розгортання процесів економічної глобалізації. Завдання дисципліни: виявлення системної сутності економічної глобалізації, визначення глибини впливу глобальних трансформацій економічної регіоналізації в глобальних умовах; природного, інноваційнотехнологічного та людського ресурсів глобальної економіки; цивілізаційних вимірів глобальних економічних процесів; напрямів і пріоритетів розвитку української економіки в умовах глобалізації; провідних трендів міжнародної комерції та форм глобальної корпоратизації і регіоналізації бізнесу на світових ринках; ризиків зовнішньоекономічної діяльності в глобальному просторі. Об'єктом вивчення глобальної

економіки є світова система господарювання. Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес формування єдиної системи економічної взаємодії на глобальному рівні. Вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

СК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК 10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оскільки дана дисципліна викладається в першому семестрі, то вона не потребує передумов вивчення інших дисциплін.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітніх програм «Міжнародна комерція», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності	ПРН 2
Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень	ПРН 7
Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	ПРН 8
Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів	ПРН 11
Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень	ПРН 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Сучасні тренди глобальної та національної економіки»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Розробляти ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності	ПРН 2
обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності	ПРН 2
Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю	ПРН 7

обґрунтувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень	ПРН 7
Збирати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	ПРН 8
обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	ПРН 8
аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	ПРН 8
Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку	ПРН 11
формулювати та аналізувати моделі економічних систем та процесів	ПРН 11
Вміти оцінювати можливі ризики та соціально-економічні наслідки управлінських рішень	ПРН 13

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; модульні контрольні роботи; екзамен; виконання індивідуальних та групових навчально-дослідницьких завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи що створюються на основі програмних результатів навчання; виконання тестових завдань.

Самостійна робота також включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед екзаменом; опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; побудову мультимедійних презентацій тощо.

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка реферативних матеріалів на актуальні теми професійно орієнтованої проблематики з елементами наукового дослідження та його презентація; дослідження практичних ситуацій; розв'язування тестових завдань; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем; аналіз підручників; збір інформації та ознайомлення із зарубіжним досвідом, що стосується певної навчальної проблеми тощо.

Аудиторна, самостійна та індивідуальна робота здобувачів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями, дистанційною організацією навчання в системі Moodle, індивідуальними семестровими завданнями та методичними рекомендаціями для самостійної роботи; тестовими завданнями для контролю та самоконтролю знань, умінь і навичок.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають: поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти екзамен, – 35 балів); модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни; підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах: активна робота на лекційних заняттях; активна участь у виконанні практичних завдань; активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських, тестування, написання реферативних робіт тощо. Форми організації поточного контролю: індивідуальна, групова, фронтальна. Методи поточного контролю: усний та письмовий. Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові завдання та тести.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання індивідуальних завдань є: здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються різноманітні методи навчання: за джерелом інформації (словесні: розповідь, бесіда, лекція (оглядова, проблемна, тощо); наочні: ілюстрація, демонстрація; практичні); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні); за ступенем самостійності мислення здобувачів при засвоєнні знань (репродуктивні, пошукові, дослідницькі), метод «мозкового штурму» та ін.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: перевірка рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – реферат, стаття, есе тощо). **Форма модульного контролю:** модульні контрольні роботи. **Форма підсумкового семестрового контролю:** екзамен.

Студенти вивчають дану дисципліну протягом семестру і складається із двох модулів. В кінці кожного модуля (лекції, практичні заняття) виконується модульна контрольна робота.

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною системою за кожний модуль – по 50 балів за модульну контрольну роботу та 50 балів також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – реферат, доповідь, стаття, есе тощо).

Критерії оцінювання знань та підсумкового контролю.

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студента з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів:

- поточного контролю знань;
- підсумкового контролю знань (залік/екзамен).

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома

складовими: - контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру; -

контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи студента оцінці підлягають:

- відвідування семінарських занять;
- активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу;
- підготовка і презентація рефератів, наукових доповідей, участь в олімпіадах тощо.

Максимальна оцінка контролю систематичності та активності роботи студента становить 10 балів.

Порядок оцінювання:

10 балів – відвідано не менше 90% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

7 балів – відвідано не менше 75% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»

5 балів – відвідано не менше 60% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

3 балів – відвідано не менше 50% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

Систематичність та активність роботи всіх інших студентів оцінюється в **«0» балів**.

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у межах 20 балів:

- **10 балів** – за підготовку рефератів, проектних та творчих робіт, а саме:

- за підготовку рефератів – до 3 балів за 1 роботу;

- проектних робіт – до 4 балів за 1 роботу;

- творчих робіт – до 3 балів за 1 роботу;

- **10 балів** – за участь в наукових конференціях, підготовку науково-дослідних статей та їх озвучення, опрацювання наукових статей та першоджерел, участь в олімпіадах та конкурсах, а саме:

- за участь в наукових конференціях – до 3 балів за 1 роботу;

- підготовку науково-дослідних статей та їх озвучення – до 2 балів за 1 роботу;

- опрацювання наукових статей та першоджерел – до 2 балів за 1 роботу;

- - участь в олімпіадах та конкурсах – до 3 балів за 1 роботу;

Модульний контроль

Протягом семестру студенти виконують два модульні завдання, кожне з яких оцінюється в

діапазоні **від 0 до 50 балів**.

Модульне завдання виконується у вигляді письмової контрольної роботи і включає два теоретичні питання та тести;

Недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи, незагальноприйнятні скорочення, незрозумілий почерк (мінус 5 балів);

Максимальна оцінка одного модульного контролю становить 50 балів.

В разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин студент має право за дозволом декана скласти їх протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Підсумкова оцінка з дисципліни

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів що визначаються університетом. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в УжНУ, реєструється прийнятим в університеті чином з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

За результатами підсумкової атестації зі змістового модуля (дисципліни) результати оцінювання перераховуються в шкалу оцінювання ECTS та національну шкалу за системою: **Семестрова оцінка є середньоарифметичною сумою балів двох змістових модульних контролів.** Наприклад, студент за результатами першого модульного контролю набрав 80 балів; за результатами другого модульного контролю отримав 100 балів; семестрова оцінка у подібному випадку складе: $(80+100)/2 = 90$ (за шкалою ECTS – «A»); за розширеною національною шкалою – «відмінно»).

Студент, який в результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше 60 балів і отриманий бал його влаштовує, має право не складати екзамен із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** складати екзамен із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час заліку оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахуються такими, що не здали підсумковий контроль.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці

Шкала оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	ICP	50	100
6	6	7	7	7	7	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	ICP	50	100
6	6	7	7	7	7	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	40	6	40
Доповіді згідно переліку індивідуальних завдань	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі здобувачі, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – здобувачі, які отримали не менше 35 балів. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати МКР та поточного контролю під час практичних, самостійної та індивідуальної роботи. До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Здобувач, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

У наведеній нижче таблиці вказано критерії, за якими визначається рівень навчальних досягнень здобувача та відповідні відсотки за виконану роботу. Слід вважати, що знання, уміння та навички здобувача відповідають певному рівню навчальних досягнень, якщо вони відповідають критерію, вказаному для цього рівня, та критеріям для всіх попередніх рівнів.

Рівні навчальних досягнень	Відсотки	Критерії оцінювання навчальних досягнень
F	0-35%	Здобувач: дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені програмовим матеріалом, у наведенні прикладів і не може їх виправити, не знайомий з основною літературою; не розуміє сутності основних категорій; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання
FX	35-59%	Здобувач: розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них; має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
E	60-63 %	Здобувач: пояснює основні поняття навчального матеріалу; може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; вміє за зразком виконати основне навчальне завдання
D	64-73%	Здобувач: вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні методи контролю навчальних досягнень, що використовуються та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою
C	74-81 %	Здобувач: добре володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання
B	82-89 %	Здобувач: вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані;

		має сформовані навички використання методів навчання і виховання
Рівні навчальних досягнень	Відсотки	Критерії оцінювання навчальних досягнень
A	90 - 100%	Здобувач: має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі навчальної діяльності; вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела різноманітних відомостей і використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; вміє виконувати завдання, не передбачені в навчальній програмі; має стійкі навички використання методів контролю навчальних досягнень вільно опановує та використовує сучасні методи навчання і виховання, а також інформаційно-комунікаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування професійно орієнтованих завдань

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади глобалізації.

Тема 1. Часові межі феномена глобалізації.

- 1.1. Сутність глобалізації.
- 1.2. Західні концепції теорії глобалізації.
- 1.3. Загальні підходи до визначення початку глобалізації та результатів її розвитку.
- 1.4. Хронологічні межі глобалізації в працях сучасних науковців .

Тема 2. Сучасна методологія глобалістики.

- 2.1. Глобалістика і глобалізм як наукове обґрунтування ідеології глобалізації .
- 2.2. Еволюція концепцій глобалізації.
- 2.3. Чотири державно-політичні платформи сучасного глобалізму. Вашингтонський консенсус.
- 2.4. Потенціал азіатського глобалізму.

Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики.

- 3.1. Концепт глобалізації: історичний і міждисциплінарний аспекти.
- 3.2. Погляди на глобалізацію гіперглобалістів, скептиків та трансформістів .
- 3.3. Основні школи сучасної глобалістики.
- 3.4. Міждисциплінарний статус глобалістики.

Тема 4. Становлення глобальної економіки.

- 4.1. Сутність глобальної економіки та її становлення.
- 4.2. Передумови та специфіка формування глобальної економіки.
- 4.3. Рівні та головні форми глобалізації світового господарства.
- 4.4. Транснаціоналізація і регіональна інтеграція як шляхи становлення глобальної економіки.
- 4.5. Особливості та ознаки структуризації світового господарства.
- 4.6. Наслідки глобалізації для світової економіки та національних господарств.

Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів.

- 5.1. Глобальні економічні процеси.
- 5.2. Специфіка локальних цивілізацій.
- 5.3. Цивілізаційна специфіка перебігу глобальних економічних процесів.

Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації.

- 6.1. Рушійні сили глобалізації.
- 6.2. Суперечності та асиметрії економічної глобалізації.
- 6.3. Дуалізм сучасного етапу глобалізації.

Змістовий модуль 2. Проблеми та перспективи розвитку глобальної економіки.

Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій.

- 7.1. Сутність поняття «парадокс» і його прояви в економіці.
- 7.2. Парадокс глобалізації за Дені Родріком та іншими вченими.
- 7.3. Особливості глобальних трансформацій в сучасному світі.
- 7.4. Прояви парадоксів в глобальних трансформаціях: парадокс стратифікації, феномен «домашнього зміщення», парадокс Філдстайна-Хоріоки і феномен низького рівня міжнародних нетто-потоків капіталу, парадокс дисоціації.

Тема 8. Альтерглобалізм та його форми.

- 8.1. Поняття антиглобалізму та альтерглобалізму в сучасній глобалістиці.
- 8.2. Історія становлення і розвитку антиглобального руху.
- 8.3. Цілі, завдання, принципи, види діяльності, програми альтерглобалізму.
- 8.4. Перспективи розвитку альтерглобалізму: внутрішні і зовнішні суперечності антиглобального руху, проблема кінцевої мети і узгодженості дій.

Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність.

- 9.1. Особливості сучасного стану глобалізації та можливості її кількісного вимірювання.
- 9.2. Глобальні фінансово-економічні кризи.
- 9.3. Підходи, умови і фактори визначення перспектив глобалізації.
- 9.4. Прогностичні сценарії розвитку глобалізації.

Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки.

- 10.1. Сутність держави, її функції.

10.2. Управлінські функції державної влади, країнова варіативність механізмів державного управління.

10.3. Трансформація функцій держави в умовах глобалізації.

10.4. Глобальна інституалізація економічного розвитку.

10.5. Регулятивний потенціал міжнародних економічних організацій.

10.6. Роль суспільних інститутів в глобальних економічних процесах.

Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації.

11.1. Загальні підходи до визначення стратегії. Моделі економічного розвитку.

11.2. Поняття міжнародної та глобальної системи.

11.3. Стратегії Європейського Союзу: мета і результат.

11.4. США та Китай: національні стратегії і можливі сценарії відносин.

11.5. Стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір.

11.6. Світ і Україна у XXI столітті: взаємозв'язки і співвідношення глобального та національного розвитку.

11.7. Перспективні сценарії глобального економічного розвитку.

Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації.

12.1. Позиціонування України в глобальній економічній системі.

12.2. Транснаціоналізація та глобалізація українського бізнесу.

12.3. Геоекономічні пріоритети України.

12.4. Взаємодія із глобальними регулятивними інститутами.

12.5. Інноваційно-технологічна модель розвитку економіки України.

12.6. Ризики зовнішньоекономічної діяльності та ключові торговельні партнери України.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Форма навчання: денна						Форма навчання: заочна					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Часові межі феномена глобалізації	1 1	2	2			7	1 0	2				8
Тема 2. Сучасна методологія глобалістики	1 1	2	2			7	1 0	2				8
Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики.	1 1	2	2			7	1 1	2				9
Тема 4. Становлення глобальної економіки.	1 1	2	2			7	1 1	2				9

Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів.	8	2				6	1 1		2			9
Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу	8	2				6	1 1		2			9
Модульна контрольна робота № 1	2		2									
Разом за змістовий модуль	6 2	1 2	1 0			4 0	6 4	8	4			5 2
Змістовий модуль 2												
Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій.	1 0	2	2			6	1 1		2			9
Тема 8. Альтерглобалізм та його форми.	1 0	2	2			6	9					9
Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність.	1 0	2	2			6	9					9
Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки	1 0	2	2			6	9					9
Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації.	8	2				6	9					9
Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації.	8	2				6	9					9
Модульна контрольна робота № 2	2		2									
Разом за змістовий модуль	5 8	1 2	1 0			3 6	5 6		2			5 4
Всього	1 2 0	2 4	2 0			7 6	1 2 0	8	6			1 0 6

6.3. Темі практичних занять

№	Назва теми	Кількість	
		годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Часові межі феномена глобалізації.	2	
2	Тема 2. Сучасна методологія глобалістики.	2	

3	Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики.	2	
4	Тема 4. Становлення глобальної економіки	2	
5	Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів.		2
6	Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації.		2
	Модульна контрольна 1	2	
7	Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій.	2	2
8	Тема 8. Альтерглобалізм та його форми.	2	
9	Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність.	2	
10	Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки.	2	
11	Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації.		
12	Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації.		
	Модульна контрольна 2	2	
Разом		20	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Часові межі феномена глобалізації.	7	8
2	Тема 2. Сучасна методологія глобалістики.	7	8
3	Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики.	7	9
4	Тема 4. Становлення глобальної економіки	7	9
5	Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів.	6	9
6	Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації.	6	9
7	Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій.	6	9
8	Тема 8. Альтерглобалізм та його форми.	6	9
9	Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність.	6	9
10	Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки.	6	9
11	Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації.	6	9
12	Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації.	6	9
Разом		76	106

Індивідуальна робота студентів:

- виконання індивідуального завдання (презентація);
- розв'язування розрахункових та тестових завдань.

Виконання індивідуального завдання кожним студентом. Цей вид робіт спрямований на підготовку презентаційного матеріалу, щодо тем (розділів, питань) самостійного опрацювання (наведені вище).

Самостійна робота також включає:

опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до семінарських (практичних) занять; систематизацію вивченого матеріалу перед екзаменом; опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; переклад іноземних джерел встановленої тематики; розроблення мультимедійних презентацій тощо.

Перелік тем для самостійної роботи студента:

1. Сутність дихотомічної типології соціальної організації «локальне / глобальне» в теоріях глобалізації.
2. Позитивні і негативні впливи глобалізації на сучасну економіку.
3. Державно-політичні платформи, через які реалізується глобалізм.
4. Сутність ліберального антифундаменталізму Дж. Сороса.
5. Сутність ідеології політичного екстремізму З.Бжезинського.
6. Характеристика моделі «систем, що само відтворюються / само розвиваються» М. Голанського.
7. Модель глобального розвитку І. Валлерстайна.
8. Характеристика соціально-політичних груп, які представляють критичні зауваження щодо глобальних трансформацій.
9. Міжнародні організації в інституційному середовищі глобальної економіки.
10. Особливість ролі держави в інституційному середовищі глобальної економіки.
11. Трансформація інституційного середовища світу в умовах глобалізації.
12. Метакорпоратизація глобальної економіки, її сутність.
13. Вплив транснаціональних корпорацій на розвиток сучасної світової економіки.
14. Регулятивний механізм глобальної економіки.
15. Роль міжнародних організацій у регулюванні сучасної світової економіки.
16. Значення вступу України до СОТ для її інтегрування у світову економіку.
17. Методологічні засади гео економічного аналізу, прогнозування та формування конкурентоспроможної глобальної стратегії України.
18. Характеристика потенціалу України як суб'єкту глобальної економіки.
19. Європейська лінія геополітики, її ідеологічне обґрунтування.
20. Стратегія інтеграції України у світовий економічний простір.
21. Європейській вектор зовнішньої політики України.
22. Характеристика європейської лінії геополітики.
23. Характеристика американської лінії геополітики.
24. Характеристика азійської лінії геополітики.
25. Анархія як можливий сценарій розвитку світу.
26. Сильні та слабкі сторони трансформістського та руйнівного напрямів альтерглобалізму.
27. Стратегія інтеграції України у світовий економічний простір.

28. Вектори стратегічних трансформацій світу (уно-; бі-; полі полярні системи).
29. Стратегії розвитку інституційної архітектури майбутнього світу.
30. Методологічні засади геоекономічного аналізу і прогнозування необхідних умов для формування конкурентоспроможної глобальної стратегії України.
31. Характеристика потенціалу України як суб'єкту глобальної економіки.
- 32.ТНК – типові суб'єкти глобальної економіки.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: мультимедійний проектор.

Обладнання: персональні комп'ютери, ноутбуки.

Програмне забезпечення: Microsoft Office, сервіс Google Meet, дистанційна платформа Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Глобальна економіка : курс лекцій / Т.В. Андросова, О.В. Кот, В.О. Козуб. – Електрон. дані. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 233 с.
2. Глобальна економіка : навч. посіб. для студентів зі спеціальностей «Економіка», «Маркетинг», «Облік і оподаткування» / за редакцією проф. С. І. Архієреєва. – Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. – 192 с. – укр. та англ. мовами.
3. Білорус О.Г. Еволюція світ-системи глобалізму (Стратегічні імперативи співрозвитку): кол. монографія / [Білорус О.Г., Гаврилюк О.В., Зернецька О.В. та ін.]; кер. авт. кол. і наук. ред., д.е.н., проф., академік О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2014. – 429 с.
4. Глобальна економіка: Навчальний посібник / Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. – К. : НУБіП України, 2017. –319с.
5. Глобальна економіка : навч. посіб. / О. В. Довгаль, У. Я. Андрусів, О. В. Ткаліч, О. С. Павленко. – Івано - Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019 – 262 с.
6. Транснаціональні корпорації: навчальний посібник / І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка – Харків: Видавництво «Форт», 2018. – 175 с.
7. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: навч. посіб. / Тимур Валерійович Кальченко. – К.: КНЕУ, 2009. – 364 с.
8. Навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, О. В. Пирог, І. В. Литвин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 300 с.
9. Ковтун О.І. Глобальна економіка: підручник / О.І. Ковтун, П.О. Куцик, Г.І Башнянин [за заг. ред. Ковтуна О.І.]. – Львів: Видавництво ЛКА, 2014. – 704 с.
- 10.Глобальна економіка : навчальний посібник : у 2-х частинах. Частина 1. Теоретичні засади глобальних досліджень : [Електронне видання] / В. В. Липов. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 228 с.
- 11.Лук'яненко Д.Г. Глобальна економічна інтеграція: монографія / Д. Г. Лук'яненко. – К.: ТОВ “Національний підручник”, 2008. – 220 с.
- 12.Радзівська С.О. Конкурентоспроможність та інтеграційні перспективи України / С.О. Радзівська. – К.: Знання України, 2012. – 344 с.
- 13.Радзівська С.О. Глобальна економіка: конспект лекцій для студентів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання / С. О. Радзівська. – К.: «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. – 344 с.
14. Рокоча В. В. Геоелекономіка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект) : навчальний посібник. / В. В. Рокоча, Б. М. Одягайло, В. І. Терехов – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 352 с.
- 15.Глобальна економіка: навчальний посібник / Т. В. Шталь, Ю. Б. Доброскок, О. О. Тищенко, Н. В. Проскурніна, Ю. О. Світлична – Харків: Видавництво «Форт», 2016. – 358 с.

16. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна. / Наук. ред. В.Юрчишин. – Київ: Заповіт, 2018. – 202 с

Допоміжна література

1. Андрощук Г.О., Давимука С.А., Федулова Л.І. Національні інноваційні системи: еволюція, детермінанти результативності / . – К.: Парлам. видво, 2015. – 512 с.
2. Азроянц Э.А. Глобализация: катастрофа или путь к развитию? Современные тенденции мирового развития и политические амбиции / Э.А. Азроянц. – М.: Издательский дом «Новый век», 2002. – 416 с.
3. Башнянин Г.І., Шевчик Б.М., Сухий О.О., Перепьолкіна О.О. Сучасні економічні теорії глобальних систем: навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Новий Світ, 2013. – 366 с.
4. Бек У. Влада і контрвлада у добу глобалізації. Нова світова політична економія / Ульрих Бек; пер. з нім. О.Юдіна. – К.: Ніка- Центр, 2011. – 408 с.
5. Бочан І.О. Глобальна економіка: підручник // І.О. Бочан, І.Р. Михасюк. – К.: Знання, 2007. – 403 с.
6. Бузгалин А. Глобальный капитал В. 2-х т. Т. 1. Методология: По ту сторону позитивизма, постмодернизма и экономического империализма. Маркс Re-loaded / А. Бузгалин. – М. : Ленанд, 2015. – 640 с.
7. Воронова О.В. Глобальна економіка: конспект лекцій для студентів V курсу денної форми навчання спеціальності «Міжнародна економіка» / Відп. за випуск О.В. Воронова. – Одеса: ОНЕУ, Ротапринт, 2012. – 84 с.
8. Герасимчук В. Г. Лідерство у світовій економіці: від “G7” до “E7” / В. Г. Герасимчук // Економічний вісник НТУУ “КПР”: зб. наук. пр. 2013 (10), Гол. ред. О. А. Гавриш. – К.: НТУУ “КПР”, 2013. – С.75-81.
9. Гудаков О.К. Аналіз інноваційно-технологічного стану економіки України в умовах глобалізації / О.К. Гудаков // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». – 2014. – Випуск 1 (42). – С. 299–305. www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis
10. Данилов-Данилян В. Экологический след современного человека и глобальные угрозы, с ним связанные / В. Данилов-Данилян, И. Рейф // Наука и жизнь. – 2014. – № 12. – С. 3–12.
11. Дорошкевич А.С. Філософія глобальних проблем сучасності. Конспект лекцій / Дорошкевич А.С., Сук О.Є., Смельянцева А.П. – Харків: ХНАДУ, 2014. – 174 с.
12. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: монографія / Тимур Валерійович Кальченко. – К.: КНЕУ, 2006. – 248 с.
13. Марич М.Г. Особливості вимірювання ступеня розвитку глобалізаційних процесів / М.Г. Марич // Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки. – 2014. – Вип. 26. – С. 290-298.
14. Минаев С.В. Глобальная экономика: 2012-2013 годы. Аналит. обзор / С.В. Минаев. – РАН. ИНИОН. Центр научн.-информ. исслед. глобал. и регион. пробл. Отд. Азии и Африки. – М., 2014. – 128 с.
15. Михальченко М. І. Адаптація України до переходу світ-системи від одно- до багатополюсності: аналіт. доп. / [авт. кол.: Михальченко М. І., Шайгородський Ю. Ж., Шевченко О. К. та ін.; за ред. М. І. Михальченка]; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. імені І. Ф. Кураса. – К.: ПІЕНД імені І. Ф. Кураса, 2012. – 120 с.
16. Навроцька Н.А. Глобальні детермінанти трансформації інвестиційного процесу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора екон. наук: спец. 08.00.02 “Світове господарство і міжнародні економічні відносини” / Н.А. Навроцька. – К., 2015. – 32 с.
17. Рудніченко Є. М. Глобалізація, імпортозаміщення та економічна безпека держави: взаємовплив і взаємозалежність / Є. М. Рудніченко, Н. І. Гавловська, В. І. Гавловська // Бізнесінформ. – 2018. – №4. – С. 26–32.

18. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: навч. посіб. / Д. Г. Лук'яненко. – К.: КНЕУ, 2005. – 204 с.
19. Мазур И.И. Глобалистика: Международный междисциплинарный энциклопедический словарь / Гл. ред.: И. И. Мазур, А. Н. Чумаков. – М. – СПб. – Н.Й.: ИЦ “ЕЛИМА”, ИД “Питер”, 2006. – 1160 с.
20. Пахомов Ю.Н. Цивилизационная структура современного мира: В 3-х томах / Под ред. академика НАН Украины Ю.Н. Пахомова и доктора философских наук Ю.В. Павленко. – Том III. Цивилизации Востока в условиях глобализации. – К.: Наукова думка, 2008. – 544 с.
21. Співак І. В. Валютний механізм функціонування глобальної економіки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора екон. наук: спец. 08.00.02 “Світове господарство і міжнародні економічні відносини” / І.В. Співак. – К., 2015. – 37 с.
22. Сиденко В.Р. Глобализация – европейская интеграция – экономическое развитие: украинская модель: В 2-х томах / В.Р. Сиденко. – К.: Феникс, 2008. Том 1. Глобализация и экономическое развитие. – К.: Феникс, 2008. – 376 с.
23. Стігліц Дж. Глобалізація та її тягар; А.Іщенко (пер. з англ.) / Джозеф Стігліц. – К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2003. – 252 с.
24. Уткин А.И. Глобализация: процесс и осмысление / А.И. Уткин. – М.: Логос, 2002. – 254 с.
25. Филипенко А.С. Экономическая глобализация: истоки и результаты / А. С. Филипенко. – М.: “Экономика”, 2010. – 511 с.
26. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна. / Наук. ред. В.Юрчишин. – Київ: Заповіт, 2018. – 202 с.
27. Report of the Secretary-General of UNCTAD to UNCTAD XIII. Development-led globalization: Towards sustainable and inclusive development paths. – N.Y.; Geneva: UN, 2011. – 136 p.
28. Hirst P. The Future of Globalization // Paul Hirst and Graham Thompson // Globalization and Economy. Vol. 1. Globalizing Markets and Capitalism. Ed. by P. James, B.K. Gills. – Los Angeles: Sage publications, 2007 (Central currents in globalization). – P. 355–373.
29. Wallerstein I. Globalization or the Age of Transition? A Long-Term View of the Trajectory of the World-System / Immanuel Wallerstein // Globalization and Economy. Vol. 1. Globalizing Markets and Capitalism. Ed. by P. James, B.K. Gills. – Los Angeles: Sage publications, 2007 (Central currents in globalization). – P. 401–416.
30. Report of the Secretary-General of UNCTAD to UNCTAD XIII. Development-led globalization: Towards sustainable and inclusive development paths. – N. Y.; Geneva: UN, 2011. – 136 p. ни. – С. 62-68.
31. Limits to globalization: welfare states and the world economy / Elmar Rieger and Stephan Leibfried; translated by Benjamin W. Veghte with the assistance of Elmar Rieger. – Cambridge: Polity Press, 2009. – 402 p.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Rodrik D. The globalization paradox / Dani Rodrik // An edited version of a talk given at the Peterson Institute for International Economics, Washington, DC, on 4 May 2011. Available at: <http://www.makingitmagazine.net/?p=3831>
2. Парадокс глобалізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
3. Глобальна технологічна Революція 2020 року. Поглиблений аналіз, The European Foresight Monitoring Network [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.efmn.info
4. Спільна перспектива світу в 2030 році і надалі: предтечі та драйвери, Стратегічний Форсайт-аналіз, НАТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://globaltrends2030.files.wordpress.com/2012/11/globaltrends2030-november2012.pdf>
5. Трансформація нашого світу: Порядок денний стійкого розвитку 2030: Програма ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tsiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>

6. Jędrzejowska K. Towards a global currency? Condition and scenarios for evolution of the international monetary order / Karina Jędrzejowska // 180 Journal "Ekonomika" of Vilnius University, Faculty of Economics. 2014. Vol. 93(3). – p.7- Available at: www.zurnalai.vu.lt/ekonomika/article/download/3887/2699
7. Global economic prospects. June 2015 Report. The global economy in transition // International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. – Washington D.C., 2015. – 177 p. Available at: <https://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/GEP/GEP2015b/GlobalEconomic-Prospects-June-2015-Global-economy-in-transition.pdf>
8. World Economic Situation and Prospects. 2018. Available at: http://www.un.org/en/development/desa/policy/wesp/wesp_archive/2018_wesp_full_en.pdf
9. Всесвітній банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.worldbank.org.
10. Європейська комісія. Сторінка новин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu.int/news.en.htm>
11. Євростат [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu.int/comm/eurostat>.
12. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
13. Міжнародна торгова палата [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.iccwbo.org.
14. Міжнародна фінансова корпорація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ifc.org.
15. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/>
16. Інститут міжнародної економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.iie.com.
17. ОЕСР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.oecd.org.
18. Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wto.org.
19. ЮНІДО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unido.org.
20. ЮНКТАД [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unctad.org.